

Діло

Виходить щодня рано
крім понеділка.

**РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:**
Львів, Рикон 19, II. пов.
Конто почт. шпал. 26.726.
Адреса теле. „Діло—Львів“.
Число телефону 261.
Рукописи
редакція не звертає.

ПЕРЕДПЛАТА

в Австро-Угорщині:
місячно . . . . . 3.00 К.
чвертьрічно . . . . . 10—
піврічно . . . . . 20—
щорічно . . . . . 40—
у Львові (без доставки):
місячно . . . . . 3— К.
чвертьрічно . . . . . 9—
піврічно . . . . . 18—
щорічно . . . . . 36—
За зміну адреси
платить ся 50 с.

Ціна оголошень:

Стрічка петитова, двошпаль-
това 40, в надісланні 60, а
оповістках 80 с, в редакційній
часті 1 К. Повідомлення про
випади і заручки 1.50.
Некрологів стрічка 1 К.
Стадіоголошення за окремою
умовою.
Один примірник коштує
у Львові 12 с.
на провінції 14 с.

Видає: Видавнича Спілка „Діло“.

Начальний редактор: Д-р Василь Панейко.

Битва на східнім фронті.

**ЗВІДОМЛЕНЄ Ц. І. К. ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ
з 16. липня.**

В Карпатах Лісних і на південь від Дністра відерго напади ворожих авіаційних відділів. Зрештою нічого особливого. На італійським фронті не вдало ся під Ям'яном кілька італійських частинних наступів. Одно з наших підводних суден 8. с. м. протягом години острілювало з добрим успіхом військові заведення в Дерві (Африка). Огонь ворожих батерій був безуспішний.

**ЗВІДОМЛЕНЄ ГОЛОВНОЇ НІМЕЦЬКОЇ КВАТИРИ
з 16 липня.**

СХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

Між Балтійським морем і Карпатами жива діяльність боева. Тільки коло Риги, на південь від Днябурга і в Лісних Карпатах розіграно кілька російських підпадів. На румунській рівинні в кількох відтинках сильніший огонь артилерії. В дельті Дунаю болгарські охоронні відділи відперли протинаступом неваданий російський напад. На македонським фронті ніякої зміни.

ЗАХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

Група кн. Рупрехта: Вчора рано відперли ми з наступу Англіївці, які за всяку ціну хотіли відбити втрачені становища. Цілий день сильний артилерійський огонь. Група військ німецького наступника престола: Нагально, але даремно відбивали Французи втрачені становища на південь від Куртесон. Потерпіли вони великі втрати. В західній Шампанії по закінченню вечірних боїв кілька наших найдалі висунених ровів лишило ся в ворожих руках. На Гохберг не вдало ся нам задержати відбиті під вечір рови, на

Польбергу віданскали ми по дуже завзятій боротьбі нашу давню лінію. Здобуто кілька машинних крісів і взято бранців. На західнім березу Мози боротьба артилерії йде далі.

Послідні вісти про вовне положенє.

БЕРЛІН 16. липня вечером. (Бюро Вольфа) На сході падав дощ. Щоб поправити наші становища на північ і півн. схід від Калуша, ми посунули нашу лінію на один кілометр вперед і відбили протинаступи.

В Карпатах серед дощу і мраки неприятельський огонь тільки на Татарським переході, кілька раз повторені наступи ворожих патруль відкинено.

Львів 16. липня 1917.

Подаючи в суботнім числі „Діла“ телеграму ц. к. Бюра кореспонденційного в Базель про конференцію членів тимчасового російського правительства з представниками Центральної Української Ради і про протисепаратистичну заяву проф. Грушевського на сій конференції, ми — мимо неясної сталізайї тої телеграми — висловили здогад, що пришло до компромісу між Київом і Петроградом, між українською радою і російським правительством. Здогад сей аніжшов потвердженє в переланій вчора ц. к. Бюром кореспонденційним отсій телеграмі урядової Петроградської Агенції з дати 14. с. м.:

„Міністер заграничних справ Терещенко, міністер почти і телеграфу Церетелі і міністер війни Керенський, котрі перебувають у Київі, донесли тимчасовому правительству, що на радї їх з представниками Української Ради дали вислід позитивний. Рада прийняла постанову, котра — на погляд міністрів — для правительства є можлива до прийнятя.“

Про зміст компромісу ніяких автентичних звісток не маємо. Певне се, що уступки муслин прийти з обох сторін, а що-до уступок з української сторони, то майже на певно можемо приймати, що головною (може єдиною) уступкою була заява проти відокремленя України із складу російської федерації. Здогад сей згоджує ся із звістом владаної висше заяви проф. Грушевського, а підкріплюють його ті особисті інформації про стремління переважуючої більшости Центральної Української Ради, які ми мали нагоду в невірній країні одержати від особи, близької українській начальній організації в Київі. Невадози одержимо безперечно точніший відомости про сі переважні для нашого народу справи. Жатий сих відомостей можемо супокійно: визначний політичний такт, який виявляє в сім великим часі Центральної Українська Рада в Київі, її програмова рішучість і абсолютна солідарність, дають також австрійським Українцям за поруку, що покладана в добрі руки наша справа буде добре ведена і до успішного кінця доведена.

Прикметами сими—свідомість сього є нині вже спільною власністю українського загалу в Австрії—наша київська організація як найкорисніше відрізняє ся від нашого посольського представництва у Відні. Говоримо про „представництво“, бо доси нема мови не то про спільну й солідарну організацію всіх українських послів авієнського парламенту, але навіть нема мови про справдішну, внутрішню і зверхню свої солідарність бодай галицьких послів. Бо те, що виступає перед суспільністю під назвою „Української Парламентарної Репрезентації“, від дійсної сконсолідованости дуже дуже далеке. Лишивши навіть на боці знану цілому віденському політичному світові невтішному „боротьбу“ між двома крилами сей Репрезентації,— то не вже можна говорити з чістою совістю про справдішну суспільність думок і діл в нутрі бодай тої групи, котра нині є при кермі? Нізто свідомий річч не може сього з чістою совістю сказати! Свідчать про се ріжні мало цікаві „історії“ в внутрішньому житті сей групи, а про одну з найновіших і найхарактеристичніших з пом'яж них хочемо оповісти коротко нашим читачам—тому,

Другий український військовий з'їзд у Київі.

Відень, 12. липня 1917.

Телеграма-протест Українського Військового Генерального Комітету проти заборони. — Відповідь Керенського. — Масові протести України в армії. — Постанови відбуті в'їзду. — 2000 делегатів! — Вступне віче у Троїцьким Народнім Домі. — Прибути 1-го українського полку ім. Вернадського. — Похід делегатів і полку під в'їзду Хмельницького. — Промови. — Присяга Українцям. — Ванте місцевого оперного театру для в'їзду. — Відкриття в'їзду. — Троїцькі містки у вісті. — Успокоюючи відозва президії в'їзду до населення. — Міністер війни приймає Український Військовий Генеральний Комітет. — В'їзд авіаполку Український Центральный Раді рішучу акцію поміж у всіх її заходах.

(Ф. К.) „Київська Мисль“ з 13. н. ст. червня доносить, що на імя міністра війни, верхнього головного командуючого, всім фронтним головно командуючим, всім командантам флоту, командантам воєнних округів й отаманови кубанського козачого війська Український Генеральний Військовий Комітет вислав таку телеграму:

„Беручи від увагу, що заборона українського військового з'їзду, — се перший випадок заборони військового з'їзду загалом і саме українського, що рівночасно воєнні умовини, якими покосность ся заборона з'їзду, не перешкаджають в'їздам всеросійському воєнних делегатів, польському, козацькому, авіаційному й инш, які відбувають ся з дозначені на сі самі дні,

що невзяті навад відпустки з армії без порівняннє більше відтягають салдатів й офіцерів з армії, що Українці, одушевлені дозволом на українські корпуси й інші комплостованя, сьгодні величезними масами ідуть на фронт, що заборона з'їзду викличе неминучу реакцію й посе у тих масах недовіре до верховної команди по ниянті боевий дух Українців, котрих в армії одна третина, що про час й умовини з'їзду ухвала запала на першім з'їзді, а оповіщено його значно вчасніше, ніж одержаво вашу телеграму, що заборону з'їзду можуть використати сьгодні в цілях зовсім не бажаних і небезпечних для боевої здатности армії на фронті і порядку в задах, Український Генеральний Комітет, подаючи до Вашого відомн отсе, що тут виложено, й дальше підтримує свій первісний ваякнх у справі з'їзду і жде негайної відповіді. За Український Військовий Генеральний Комітет: Петлюра.

„Русское Слово“ з 16. н. ст. червня доносить з Київа:

У відповідь на поданє українського військового комітету до А. Керенського з прошенєм о скасованє заборони призначеного на 18. червня українського військового з'їзду, Керенський прислав сьгодні таку відповідь:

„Кожий салдат та офіцер може заїснювати всі права вільного горожанина, о скільки обовязки служби не перешкаджають сьому. Тепер я уважаю обовязком кожного салдата лишати ся в рядах армії, тому всякі поданя про дозвіл з'їзду, що не входять в систему загальної військової організації, я примушений відкидати“.

„Утро Росії“ з 17. н. ст. червня доносить з Київа:

Оголошено розказ головного начальника воєнного округу з телеграмими А. Керенського про український військовий з'їзд. В першій телеграмі міністер признає з'їзд не на часі і повідомля, що питанє про національність у військиснію внесено на розгляд правительства. Розпорядженє Керенського Оберучев передав Українському Військовому Генеральному Комітету. В другій телеграмі Керенський дав відповідь наведену повисше.

„Русское Слово“ з 16. н. ст. червня доносить з Петрограду:

В ча. описях явились повідомлення про те, що міністер війни Керенський не дозволив український військовий з'їзд. Представникам преси Керенський дав такі поясненя: „Я дійсно не дозволив сей з'їзд і знаю, що се постарують ся використати, щоби представити мене протівником автономії. Не хочу перетити і доводити своє відношенє до автономії. Українці добре знають мій погляд на сю справу, особливо ж їх провідні круги. Я не дав дозволу на сей з'їзд, бо се було полученє з відсланєм салдатів та офіцерів з армії на фронті. Нікому з військових я тепер тимчасово не дозволяю з'їзді, цілком незалежно від того, хто і з якою цілю їх уряджує, бо тепер у вніжкових обставинах війни я не можу взяти на себе відповідальности відпустити когось з військових. Бувають такі моменти в житті армії, коли всі за всяку ціну мають бути на своїх місцях. Такий момент переживаємо ми тепер.“

„Русское Слово“ з 16. н. ст. червня доносить з Київа:

3 14 липня.

Над долиною Лимницею, особливо від Калуша до устя ріки крісовий огонь. В околиці міст Калуша виконав ворог два наступні в Мостисі Угаргалю з наміром, виперти наші війська, які заняли Калуш. Оба наступи ми відкинули. В боях коло Калуша поляг полковник Тимотеїв, командант рогатинського полку. На пол. захід від Калуша заняли ми Новицю. Зрештою не було зміни.

Фабрики заліза горять!

БУДАПЕШТ (Тбк.) Фабрична будівля у горської фабрики заліза і сталі в Енгельфельд вчора згоріла до тла. Також готові виробити почасті наслідком огня, по часті наслідком води стали ся нездатними до ужитку, але матеріял заліза і сталі в цілости уратовано.

Істино-русскі при роботі.

ПЕТРОГРАД (Тбк.) Петр. телегр. агенція повідомляє: Струя противна рухови за відриванем України прибирає конкретні форми. В однім подільським місті самі Малороси, обурені на українську агітацію, шкідну для цілости держави, розбили український конгрес. Рада робітників і жовніврів в другім подільським місті висказала погорду українському рухови; назвала його роботою, яка має сяяти незгоду між народами Росії, підірвав повагу установчих зборів і виявляє недобре до російської демократії. Серед малоруських селян сепаратистичний рух на загал не має ніяких симпатій.

Росія федеративною республікою.

ЛОНДОН (Тбк.) Райтер доносить з Петербурга: Міністер війни Керенський в бесіді виголошений до українських селян у Києві за повз утворене російської федеративної республіки.

З парламентарних комісій.

ВІДЕНЬ (Тбк.) Конституційна комісія палати панів відбула вчора друге засідане. Переведено генеральну дискусію, в якій забирав голос і през. мін. Зайдлер. У відповіді на висказане бажане, щоб правительство предложило свій проєкт, заявив президент, що він як шеф тимчасового правительства ограничив ся тільки до заохоти і заяв готовости. Конкретне правительство предложене є евентуальністю предвидженою для дальших стадій нарад, тим більше, що президент відніс вражінє, що обі палати бажать самі дати почин.

Він готов доставити палаті і матеріяли і відповідно до занятого палатою становища предложити їй засади цілого матеріялу.

Інський Війсковий Генеральний Комітет оголошують в телеграмі, які вони дістають з протестами проти заборони з'їзду міністром Керенським. З'їзд має відкрити ся завтра.

"Новое Время" з 19. н. ст. червня доносить:

Рішено також за всяку ціну відкрити війсковий український з'їзд, недовзволений міністром війни Керенським. На з'їзд прибуло з фронту 1000 делегатів яким Рада урядила обід.

"День" з 20. н. ст. червня доносить з Києва:

Відкрив ся недовзволений правительством український війсковий з'їзд, в яким беруть участь около 2000 делегатів. На передодні відбув ся ряд численних українських віч з участю і цього українського полку ім. Богдана Хмельницького. У вічах, які кінчили ся пізно вночі без ексцесів, обговорювали справу негайного здійснення автономії України.

"Русское Слово" з 19. н. ст. червня доносить з Києва:

Вчора відбув ся ряд українських демонстрацій. О 11 годині ранку в Троїцьким Народнім Демі зав почали ся загально український з'їзд, якого не дозволив Керенський. На з'їзд зібралось біля 1500 делегатів від війська на фронті та поза фронтжм, а також від балтійської та чорноморської флотії. Ранком виявилось, що не всі делегати прибули, тому відкритє з'їзду відорчили на 5 годину попол.

До сього часу театр Народнього Дому переповнили зібрані. Рішено перенести з'їзд до більшого мійського театру, а відкритє призначити на 10 годину ранку слідуочого дня. Зібрані в Народнім Домі урядили під проводом українського соціального демократа Винниченка віче.

Вибрано підкомітет зложеної з 12 членів, якому має бути предложений правительственный матеріял, а на найближшій засіданю має підкомітет вложити палаті звідомленє в справі праці.

Найближше засіданє палати панів відбуде ся д. 20. с. м. На порядку денним справляванє комісії податкової про ухвалу посольської палати що до податку від воєнних висків.

Компроміс в Фінляндію.

ПЕТЕРБУРГ (Тбк.) Є вигляди на заключєне компромісу так, щоби по можности доволити Фінляндію і не доводити її до революційних актів. Того впротім бажав собі і фінляндський сойм, коли збирав ся проголосити незалежність Фінляндії. В понеділок відбуде ся надзвичайне засіданє Фінляндського сенату під проводом генерал губернатора. До того засіданя привязують незвичайно велику вагу.

Криваві розрухи в Гельсінґфорс.

ГЕЛЬСІНґСФОРС (Петр. тел. аг.) На нічнім засіданю ухвалив сойм проєкт закона про реформу громад. Ухвала запала односторонно. Ізза тих нарад, а ще більше ізза нарад над вісімгодинним днем праці панувало велике напруженє серед місцевого населєня. Вчора прийшло до кривавих розрухів, серед яких уявляло трупом 7 робітників.

Німецький сойм.

БЕРЛІН (Тбк.) Бюро Вольфа доносить, що найближше засіданє німецького сойму відбуде ся дня 19. с. м., в четвер о 3 год. з полудня. На тім засіданю виголосить бесіду канцлер Міхаеліс, а на порядку денним стоїть предложенє кредиторє і корабельне.

Слідуочого дня, т. є. 20. с. м. має сойм перервати свої наради аж до половини верєснє.

ПРОСИМО

при зміні адреси **конечно**

- 1) надіслати 50 с. за переведєне зміни
- 2) подати побіч нової і старої адреси.

Адміністрація "ДІЛО"

що історія ся звязана з тими подіями на Україні, котрі дали товчок до сєї статі. Робимо се вніжково, бо з правила мовчки пропускасмо такі весело сумні історії.

В середу минулого тижня один з вождів керуючої більшости У. П. Р. надрукував у славно издаванім і редактованім ним органі — грубими лініями підчеркнену і розстрілену (для темучої людини очевидно мало імовірну) відомість про "Незалежну Українську Республіку", про її правительство, міністрів і податки — записуючи на вступі, що "відмість" сю одержала Президія Української Парляментарної Рєспрезентації від "української революційної Ради" (sic). Таке було в середу. А вже в найближшє суботу другий з вождів той більшости і в тім самім органі, під фірмою того самого свого приятеля політичного — із значним своїм слову і перу незагнузданим розмахом — послідними словами зважив Василька і тих "наших руських послів", котрі ту саму телеграму посміли одержати і пустати в газети! Хто ж ті "наші руські послі", котрих повний темпераменту товариш так остро скартав? Очевидно, що не хто инший, як хіба п. Романчук, як Президент Української Парляментарної Рєспрезентації, тай той знаменитий посол видавєць і посол-редактор в одній особі, котрий два дні раянїше таку телеграму з найбільшим апломбом, наче найпівнішшу річ, надрукував у своїм органі. За те зважив обєх крєпко їх молодєцький приятель — у тім самім органі!

Се одна з багатьох познач недоладних відносин у наших посольських кругах. Суспільність глядять на все те з тим більшим жалєм, що стоять перед нами задачі і справи ванадто великі і важні, щоби ми мали час до траченя на розлізджуванє і розсуджуванє дрібничкох нетактів і недоладностей в кругах наших "вождів".

Звідомленє російського штабу.

3 13. липня.

В напрямі Володимира вол. і Киселина воєжі відділи піддержані огнем артилерії удєрили на наші становища і вдєрли ся до наших ровів. Прикликані резерви прогнали ворога.

Бої над Лимницею йшли далі. Поблизу устя тої ріки перейшли наші війська на лівий її беріг і завяла горба на лівій Дністер-Пукатишів-Людницько і по завзятій борбі витиснули ворога з горбів на лівн. схід від Калуша. Села Студинка і Підгіркі на лівім березі Лимниці обсадили наші війська. В околиці Калуша здобув полк Чечинців у смілім нападі чотири тяжкі армати. На пол. захід від Калуша на фронті Лєндстрай Лісний Красна берють ся наші війська з ворогом, який заслєняє доступ від Лимниці до Рожнатова і Долини. Наші війська обсадили перехід через ріку коло Перегінська. Впротім на фронті крісовий огонь.

У боях д. 11 вziali ми в полон 10 офіцєрів і 850 жовніврів, переважно Німців і добули 5 тяжких армат, 10 скорострєлів.

До українського війскового комітету, як доносить "Нова Рада", з рїжних фронтів та війскових частій поза фронтом приходить багато телеграм, в яких зазначають ся, що українські жовніри, не зважаючи на заборону, стоять на тім, що український війсковий з'їзд має відбутися. Генеральний Комітет готуєть ся тому до відкритя з'їзду. Український Генеральний Комітет чекає відповіді А. Керенського на післану до нього телеграму з нагоди признаня міністром з'їзду не на часі. Повідомленє про те, що з'їзд не відбудесть ся, Комітет від себе не посилає. Дєлєгати на з'їзд починають з'їздати ся.

"Биржевыя Відомости". 1. н. ст. червня доносить:

Міністер війни та флотії А. Керенський в останніх днях дістав багато телеграм від Українців з рїжних війскових частій в протєстами проти недовзволєня скликаня українського з'їзду. Сьгодні такий протєст прийшов від українських салдатів, офіцєрів та робітників кріпости Кроунштадт. Кроунштадські Українці "палко і рішучє протєстують проти заборони міністром Керенським організації другого українського з'їзду" і заявляють, що така несправедливість є планюшено до України, поруч з очевидною доброзачливістю до інших націй не може прислужити ся до припинєня загально-російських розрухів. Кроунштадські Українці жалують негайного виконаня всіх постанов Української Центральної Ради та Генерального Комітету.

"Русское Слово" з 17. н. ст. червня доносить з Києва:

Прибувають делегати на український війсковий з'їзд. Вже прибуло понад 300 війскових дєлєгатів. Центральна Українська Рада та Укра

Більшість промовців зазначувала, що тим часове правительство "відвертаєть ся від українського питання". Тому український нар'д сам повинє перебрати на себе його розв'язанє. Робили докори Керенському за те, що він не дозволив з'їзду. Пропонували не числити ся з ним. Зазначувано також необхідність розв'язати українське питанє до скликаня Установчих Зборів.

Потім до театру прийшов у цілім складі 1-ший український полк ім. Богдана Хмельницького. Віче перервано. Дєлєгати вийшли на вулицю, де почались взаємні привітаня.

Дєлєгати з'їзду разом з полком пішли до пам'ятника Богдана Хмельницького, на Софійську площу. На Софійській площі в українській мові відслужено короткий молебєн. Війско та нарід впали на коліна. Після молебєна на площі почали ся промови. Промовці кликали дєлєгатів присягнути, що вони без рішенє справи про автономію України не повернуть до своїх війскових частій. Присягасмо ся! — почуло ся з рядів війск, які піднесли до горі руки. Один з промовців зазначив, що воєше український нарід дусили царі, а тепєр його дусить московське правительство. — Керенський дусить! — чутно оклики з рїжних місць.

Ряд промовців виразно висуває гасло самостійної України. Сї поклик товпи витяють особливо одушевлено.

Промовець священик кличє: — Вже давно не блищали шаблі козаків!

В часі промов група салдатів віддає на дзвінницю Софійського Собору і вдєрнула в дзвоник. Голова клубу імени Полуботка, воєручник Міхновський одушевлено кличє: — Се

Нмецька мирова програма.

Берлін, 15. липня 1917.

(Таб.) Більшість німецького Союму, в склад котрої входять: центр, поступова народна партія, соціальні демократи, Альзатія і Льюба рина, части німецької фракції і поодинокі члени інших фракцій вгодилися на ось таку мирову програму, яка буде предложена німецькому Союмови до ухвали:

Як дня 4. серпня 1914 року, так також на порозі четвертого року війни для німецького народу має значне слово престольної промови: Не жене нас заборчість, на оборону своєї вольности, незалежності й негикальності своєї території, а стану посідая вхопила Німеччина за оружя. Німецький Союм стремить до мира на підставі порозуміння і погднаня народа. З таким миром не дадуться погодити вимушені подільшеня території та політичні, економічні або фінансові насильства.

Німецький Союм відкидає також всякі пляни, що стремлять до економічного відпихненя й ненависти народів по війні. Свобода моря мусить бути забезпечена. Такий економічний мир приготувать грунт під економічне співжиття народів. Німецький Союм ділом причинить ся до утвореня міжнародних правних організацій. Доки однак несприятельські правительства не згодяться на такий мир, доки загрожують Німеччині й її союзникам забором і знасилуванем, німецький наряд, як один чоловік стоить на збитою лавою, витриває незломно і буде боротися, аж буде забезпечене його і його союзників право до життя і розвитку. В своїй єдності німецький наряд є необхідний. В тім німецький Союм єдність ся з людьми, які в геройських борбах боронять вітчизни.

Армія, народности і интерновані.

Засіданя палати послів в 15. липня.

(Таб.) Управитель міністерства красної оборони пор. Чап відповідав на наглі інтерпеляції, поставлені на вчорашнім засіданю. В розпорядженю, в якого справі поставлено інтерпеляцію, не ходить о се, щоби дотичні особи були ужиті на фронті. Вони мають бути ужиті до поміжничої служби в естапах. Суть акції виміни подягас на сім, що через уянте людей, що на лежать до найстарших річників, або таких, що є щиковито нездатні до служби на фронті, звільнюють ся для фронтової служби людей адатних на фронт, яких досі уживано в естапах або в краю. Се заряджене не звертається ся проти ніякої нації, є воно спричинене чисто військовими вимогами.

Далі приступлено до справозданя будже тової комісії про резолюції в справі интернованих, конфінованих і військових, означених як політично підозрілі.

По промові п. Сингалевича говорив міністер внутрішніх справ Тогенбург. Интерновані й конфіновані є конечні в цілі оборони. Вирядді половинано при тім блуді й помилки,

однак людей, які від рядів літ були знані як сі, що симпатизують з ворогом, або й є готові отверто діяти по його стороні, мусило ся зробити нещк дльви ми на час війни, — сього вимагали найпримітніші інтереси вітчизни. Тяжку долю интернованих старано ся все облекити ти. Переведено докладну лю-трацію таборів интернованих і ставій конфінованих. Звільненя відбуваються ся заєдно. І тепер зарядив міністер загальну ревізію, при чім поставлено принцип, що тільки сі мають бути далі интерновані, які з огляду на свою небезпеку і заа своїх зносин із своїми, які утїкли до неприятели, даа і заа дійсного підозріння о шаіонажу або врешті з інших причин могли би позажи загрозити інтересам війни. — Справа повороту интернованих до місцевості, що лежать у вузлийх военних терені, належить до команди армії. Правительство буде при тім руководити ся людністю. Однак справа фінансового відшкодованя може бути розв'язана тільки в зв'язку з питанням винагородженя военних шкід взагалі.

Після кінцевих висловів справоздавця прийнято резолюцію, в якій зажадано ревізії дисциплінарних процесів проти учителів.

Потім прийнято по рефераті в Лясочього проект закону в справі підмоги для родин, яких голови є придержані в несприятельських краях, разом з додатком, що розтагається також на своїх осіб придержаних в нейтральних краях.

По півгодинній перерві раджено над справозданем скарбової комісії про ухвалу палати панів.

Пос. Бачинський мотивував свою наглу інтерпеляцію в справі розпорядженя міністерства війни про виміну жовнірів в обсягу армії.

Україні є противні тайному розпорядженю тому, що взагалі є проти тайних розпорядків. Се розпоряджене допускає тільки одно пояснене, що міністерство війни не має довіри до згаданих в розпорядженю народностей. Розпоряджене нарушує національну честь України і вони мусять проти сього торжественно запротестувати. Як Поляки, Словинці й Хорвати, про яких не згадано в розпорядженю, так і Українці є частю сєї держави (Одески). В офіціальних відомленнях начальної команди армії ніколи не говорить ся про національність поляків, все є тільки бесіда про краї, а тільки в тайних розпорядженнях згадується про народи.

В хвилі вибуху війни Україні ступили при австрійських интересах. Україні утворили свої формации добровольців, нині на всіх фронтах бують ся українські жовніри, яких родина як евакуовані й виселенці терплять недостачу, — сі українські жовніри, які наслідком сього розпорядженя мають на собі ятно державних зрадників.

Ні словом не згадав управитель міністерства красної оборони про геройські діла, сповнені синами народді згаданих в розпорядженю. Він оправдував тільки розпоряджене, але ліпше було би, щоби такі розпорядженя щільком не видавано.

Бесідник обговорював спосіб трактованя України в Галичині й на занятих областях Росії. Здається ся, що військова управа набрала там польської орієнтації і хоче відбудувати Польщу на українській землі. Далі говорить про відносини між Українцями й Поляками. Українці радять з причини, що гнетена Польща дістає свободу й незалежність. Є також за тим, щоби всі польські області були зєднані, але коли Поляки витягають руки по українську область, то Українці мусять закликати: Проща рукави! Українці мають право до сєї самої свободи, що й Поляки (Оплекти). Кели Поляки вставлять ся за тим, щоби Україні дістали свободу і щоби кожний наряд на своїй області сам собою правив, то Українці й Поляки будуть приятелями. Про означені границі вже поговорять з собою.

Від правительства домагаються ся України, щоби на українській області не вело польської політики. Супроти управителя міністерства красної оборони бесідник зазначає, що не тільки жовніри згаданих в розпорядженю народностей, але також польські, хорватські й словінські жовніри є що до мови побратимці російських полонених. Культурна держава живає до стереженя полонених таких жовнірів, які розуміють їх мову. Людське поводжене з полоненими є обов'язком в міжнароднім праві.

Бесідник ставить внесенне, щоби Палата не прийняла до відомі відповіді управителя міністерства красної оборони на інтерпеляцію.

По промовах інтерпелятив забрав голос управитель міністерства красної оборони Чап і привав славі діла військ в полі без ріжничої народности. Про конкретні випадки, про які тут згадано, міністер не може ще дати поясненя, принаже докладно розслідити і зробити, що буде потрібне.

По перерві промазляли пп. Чех, Шіфр і Ліберман, після чого розприву замкнено. По промові генерального бесідника Штраухера справа була полагоджена.

Президент заявляє, що реченє слідуєчого засіданя подясть письменно. Не значить се, що ідемо на феріі. Жде нас велика праця. Президент просить о уповноваженє, щоби в разі потреби міг без засіраня Палати приділяти наглі справи комісіям.

НОВИНКИ.

Львів, 16 липня 1917.

— Паматник Іванови Франкови. Магістрат м. Львова повідомив Наукове Товариство ім. Шевченка, що він у полагодженю відповідної просьби Товариства відступив безплатно бажане місце на кладовищі (ріг 4. поля) вартости 1.400 К., під умовою, що гріб і паматник, на основі проекту арт. Івана Труша, будуть поставлені до 3 літ. — На монумент-портрет Івана Франка, готуваний артистом-малюрем Іваном Трушем, зложили далі на книжочку вкладкову Краєвого Союзу Кредитового ч. 4.000: Тов. „Дністер“ Львів 200 К., Кивелюк Іван Бяла 50 К., парц. тов. „Зе-

свята Ссфія вас витає, вільний український подку!

Довго тривають промови. Вечером, полк, делегати з'їзду і товпа розікають ся по місту, уряджують в ріжних місцях короткі віча і виставляють над будинками українські прапори.

„Руське Слово“ з 19. н. ст. червня доносить з Києва:

Представники делегатів українського військового з'їзду прибули на антерренеру київського театру Богрова та заявили, що займають театр на 4 дні засіданя з'їзду. Богров заявив, що тепер відбуваються представлення і тому заняття театру причинить йому матеріальні втрати. Делегати заявили, що се їх не обходить. Ней втрати відшкодує правительство. Богров запитав начальника воєнного округу К. Оберучева, що він має робити. Той порадив йому виконати жаданя Українців, щоби запобігти ексцесам. Богров відкликав чергові вистави.

„Річч“ з дня 21. н. ст. червня доносить з Києва:

Всеукраїнський військовий з'їзд відкрив ся 18. червня о год. 10 раво в будинку м'яського оперного театру, зайнятого для з'їзду. В з'їзді беруть участь около 2000 делегатів. Театр переповерхений. З'їзд відкрив голова Військового Генерального Комітету Петлюра. Він накликав учасників з'їзду до спокійної і розумної праці. На околицях театру відбули ся короткі віча, на яких обговорювано українську справу. Почесним головою загально українського військового з'їзду обрано проф. М. Грушевського. До президія обрано 5 осіб, прихильників федеративної автономії.

„Річч“ з дня 23. н. ст. червня доносить з Києва:

Всеукраїнський військовий з'їзд постановив признати заборону з'їзду міністром війни незаконним і постанови з'їзду обов'язковим переводити в життя. Сегодня відновили ся засіданя з'їзду при замкнених дверях.

З нагоди чуток, які дістали ся до команди військового округу про майбутнє занятє озброєною групою Українців державного банку, скарбниці та інших інституцій, видано приказ зайняти сі інституції військом.

„Биржеве Відомості“ з 21. н. ст. червня доносить з Києва:

Президія українського військового з'їзду звернула ся до населеня з відзвою, в якій говорить ся, що донесене начальника міліції команди військового воєнного округу про те, нібито озброєна група Українців мала намір зайняти державний банк та скарбовий уряд, не відповідає дійсності, бо з'їзд навіть не обговорював такого питання.

„Річч“ з дня 20. н. ст. червня доносить з Києва:

Начальник київської міліції поручник Лепарський дав в пресі поясненя, чому утворилось вражінє ніби Українці мали намір захопити державний банк та скарбовий уряд. До Лепарського вночі почали приходити відомости про те, що група самостійників прийняла секретну резолюцію про захопленє банку та скарбового уряду. Сі вістки кружили також уперто по місті, викликаючи занепокоєнє. Вночі стало відомо, що група солдатів Українців захопила два вагони трамваю на лінії, яка проходить до банку та скарбового уряду. Се дало привід до озброєної охорони банку та скарбового уряду.

„Річч“ з дня 22. н. ст. червня у телеграмі з Києва доносить:

Загально український військовий з'їзд, висловивши осуд тим військовим Українцям, які не підлягають постановам Українського Військового Генерального Комітету, постановив, що розкази сього комітету від тепер обов'язкові для всіх Українців й українських військових організацій. На з'їзді була оголошена телеграма начальника кабілету міністра війни, в котрій оловіщається ся, що міністер війни не зустрічає перешкод, аби Український Генеральний Військовий Комітет продовжував свою діяльність. З'їзд, вислухавши реферату комітету про поїздку делегати до тимчасового правительства і про загальну діяльність комітету, рішив, що висша російська військова власть повинна зараз при видаваню всіх своїх розказів мати на увазі привинаний нею Український Військовий Генеральний Комітет, та щоби всі його письма до висшої російської військової власті виконувались нею обов'язковим, а всі його постанови скоро переводили ся в життя.

„Річч“ з 23. н. ст. червня доносить з Києва:

Загально український військовий з'їзд рішив повідомити тимчасове правительство, що коли дорогі здобутки революції, а зокрема складні і пильновість організації народних мас на Україні, то воно повинно негайно признати всі домаганя Центральної Ради та з'їзду. Центральної Раді з'їзд пропонує не звертати ся більше до правительства і негайно почати міцну організацію краю у згоді з національними меншостями. З'їзд забезпечує Раді рішучу, активну поміч у всіх її заходах і киче цілий український наряд солідарно, непохильно виконувати всі постанови Ради.

